

Αναπληρώτριες χωρίς δικαιώματα μητρότητας; Η κυβέρνηση πετά την μπάλα στην εξέδρα.

Τα σχολεία άνοιξαν και σε μεγάλο βαθμό στηρίζονται σε δεκάδες χιλιάδες αναπληρώτριες και αναπληρωτές, που καλούνται να κάνουν την ίδια δουλειά με τους μόνιμους εκπαιδευτικούς χωρίς να έχουν τα ίδια δικαιώματα. Μετά από δεκάδες καταγγελίες που λάβαμε, θέσαμε στην κυβέρνηση το ζήτημα της μητρότητας και της αναρρωτικής άδειας.

Η απάντηση ήταν ότι «εξομοίωση δεν μπορεί να υπάρξει».

Τα σχολεία ξεκίνησαν και μαζί τους επέστρεψε μια παλιά και πολύ συγκεκριμένη εργασιακή πραγματικότητα: ένα μεγάλο κομμάτι της δημόσιας εκπαίδευσης λειτουργεί χάρη σε εργαζόμενους που κάνουν την ίδια δουλειά με τους μόνιμους συναδέλφους τους, αλλά δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Μετά από προηγούμενη ερώτησή μας προς τον κυβερνητικό εκπρόσωπο για τις συνθήκες εργασίας των αναπληρωτών εκπαιδευτικών, δεκάδες αναπληρώτριες και αναπληρωτές επικοινωνήσαν μαζί μας.

Οι καταγγελίες τους περιγράφουν με τον πιο καθαρό τρόπο τι σημαίνει στην πράξη η διαφορετική εργασιακή μεταχείριση.

Μια δασκάλα μάς έγραψε:

«Οι αναπληρώτριες δεν δικαιούμαστε εννεάμηνη άδεια στην πιο παραγωγική ηλικία, χιλιάδες γυναίκες πρακτικά δεν μπορούν να κάνουν παιδιά γιατί δεν έχουν πού να τα αφήσουν. Αθλιότητα».

Μια άλλη αναπληρώτρια ανέφερε:

«Αναγκαζόμαστε να μην δουλέψουμε έναν χρόνο γιατί θηλάζουμε το τριών μηνών μωρό μας και μετά στους πίνακες πέφτουμε 300 θέσεις. Είναι γελοίο».

Δεν πρόκειται απλώς για μια πολιτική διαφωνία γύρω από το εργασιακό καθεστώς των αναπληρωτών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε αποστείλει στην Ελλάδα αιτιολογημένη γνώμη ήδη από τον Μάιο του 2025, σχετικά με τη δυσμενέστερη μεταχείριση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών σε σχέση με τους μόνιμους.

Η κυβέρνηση είχε, επομένως, περισσότερο από 15 μήνες για να αντιμετωπίσει το ζήτημα.

Δεν το έκανε.

Στις 8 Ιουλίου 2026 η Ελλάδα παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναφέρεται μεταξύ άλλων σε ζητήματα που αφορούν την άδεια μητρότητας και την αναρρωτική άδεια.

«Νοιαζόμαστε για το δημογραφικό»

Η αντίφαση γίνεται ακόμη μεγαλύτερη αν συνυπολογιστεί ότι η κυβέρνηση παρουσιάζει συστηματικά το δημογραφικό ως μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της χώρας.

Γι' αυτό θέσαμε στον κυβερνητικό εκπρόσωπο ένα απλό ερώτημα:

Αφού η κυβέρνηση δηλώνει ότι ενδιαφέρεται για το δημογραφικό, τι έχει κάνει ώστε μια αναπληρώτρια εκπαιδευτικός να μπορεί να κάνει παιδί χωρίς να στερείται δικαιώματα που έχει μια μόνιμη συνάδελφός της;

Στην ερώτησή μας υπενθυμίσαμε τις δύο καταγγελίες και την παραπομπή της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Ο Παύλος Μαρινάκης απάντησε ότι ένας αναπληρωτής ή ένας συμβασιούχος στο Δημόσιο δεν μπορεί να εξομοιωθεί με έναν μόνιμο εργαζόμενο.

«Δεν γίνεται να εξομοιωθεί ένας αναπληρωτής, είτε αναπληρωτής εκπαιδευτικός είτε γενικότερα ένας συμβασιούχος στο Δημόσιο, με έναν μόνιμο υπάλληλο», ανέφερε.

Συνέχισε λέγοντας ότι το κράτος μπορεί να προχωρά σε περισσότερους μόνιμους διορισμούς και επικαλέστηκε τους περισσότερους από 50.000 μόνιμους διορισμούς στην εκπαίδευση.

Για τους ίδιους τους αναπληρωτές δήλωσε ότι η κυβέρνηση «τους σεβόμαστε, τιμούμε, η προσφορά τους είναι ανεκτίμητης αξίας» και ότι χωρίς αυτούς δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν σημαντικά κενά στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αμέσως μετά, όμως, επανέλαβε:

«Δεν σημαίνει ότι μπορεί νομικά το κράτος να εξομοιώσει τους μόνιμους με τους

αναπληρωτές».

Και πρόσθεσε:

«Όποιος τάζει στους ανθρώπους αυτούς ότι μπορούν να έχουν την ίδια νομική αντιμετώπιση από το κράτος με τους μόνιμους, τους κοροϊδεύει».

To follow-up

Επανήλθαμε επισημαίνοντας ότι η Κομισιόν είχε αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη ήδη από τον Μάιο του 2025 και ότι, παρά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, η Ελλάδα οδηγήθηκε τελικά στο Δικαστήριο της ΕΕ.

Και θέσαμε το ζήτημα στην πιο συγκεκριμένη του μορφή:

Είναι λογικό μια αναπληρώτρια που θηλάζει το τριών μηνών μωρό της να αναγκάζεται να μη δουλέψει για έναν χρόνο και στη συνέχεια να πέφτει εκατοντάδες θέσεις στους πίνακες;

Και, κυρίως:

Θα εξισώσει η κυβέρνηση τουλάχιστον τα δικαιώματα των αναπληρωτών με εκείνα των μόνιμων εκπαιδευτικών στη μητρότητα και στην ασθένεια;

Η απάντηση δεν ήταν «ναι».

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επέμεινε ότι «εξομοίωση δεν μπορεί να υπάρξει», επικαλούμενος το διαφορετικό νομικό καθεστώς των δύο κατηγοριών εργαζομένων.

Στο τέλος παρέπεμψε το ζήτημα στο αρμόδιο υπουργείο, λέγοντας ότι αυτό μπορεί να εξετάσει τις δυνατότητες που υπάρχουν ώστε να βοηθήσει περισσότερο τους αναπληρωτές.

Η κυβέρνηση, δηλαδή, αναγνωρίζει ότι χωρίς τους αναπληρωτές δεν μπορούν να λειτουργήσουν τα σχολεία, δηλώνει ότι η προσφορά τους είναι «ανεκτίμητης αξίας», δηλώνει ότι ανησυχεί για το δημογραφικό, αλλά δεν δεσμεύεται ότι μια γυναίκα που κάνει την ίδια δουλειά με μια μόνιμη εκπαιδευτικό θα έχει τα ίδια βασικά δικαιώματα όταν αποκτήσει παιδί ή όταν αρρωστήσει.

Και ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ήδη προειδοποιήσει την Ελλάδα, χρειάστηκε να περάσουν περισσότεροι από 15 μήνες χωρίς λύση, μέχρι η υπόθεση να φτάσει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν η εργασία μιας γυναίκας στην εκπαίδευση μπορεί να συγκρούεται τόσο άμεσα με το δικαίωμά της να γίνει μητέρα, οι κυβερνητικές διακηρύξεις για το «δημογραφικό» αποκτούν τουλάχιστον μια πολύ διαφορετική σημασία.

<https://youtu.be/3CGtPQPcGg8>